

ĐỀ THI HỌC KÌ 1 – ĐỀ SỐ 12**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 9****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOAN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

Đọc đoạn văn sau và thực hiện các yêu cầu từ 1 đến 4

(1) Lần đầu tiên trong lịch sử Việt Nam và có lẽ là cả thế giới, có một vị Chủ tịch nước lấy chiếc nhà sàn nhỏ bằng gỗ bên cạnh chiếc ao làm “cung điện” của mình. (2) Quả như một câu chuyện thần thoại, như câu chuyện về một vị tiên, một con người siêu phàm nào đó trong truyện cổ tích. (3) Chiếc nhà sàn đó cũng chỉ vẻn vẻn có vài phòng tiếp khách, họp Bộ Chính trị, làm việc và ngủ, với những đồ đạc rất mộc mạc, đơn sơ. (4) Và chủ nhân chiếc nhà sàn này cùng trang phục hết sức giản dị, với bộ quần áo bà ba nâu, chiếc áo trấn thủ, đôi dép lốp thô sơ như của các chiến sĩ Trường Sơn đã được một tác giả phương Tây ca ngợi như một vật thần kì. (5) Hàng ngày, việc ăn uống của Người cũng rất đạm bạc, với những món ăn dân tộc không chút cầu kì như cá kho, rau luộc, dưa ghém, cà muối, cháo hoa.

(Trích Phong cách Hồ Chí Minh, Lê Anh Trà, Ngữ văn 9)

Câu 1: Xác định nội dung đoạn văn. Đoạn văn trên gợi em nhớ đến văn bản nào đã học ở lớp 7?

Câu 2: Trong đoạn văn, tác giả đã dẫn lại lời một người khác. Xác định lời dẫn và cho biết cách dẫn mà tác giả sử dụng.

Câu 3: Tác giả đã kết hợp yếu tố biểu cảm qua những câu văn nào trong đoạn? Qua đó, em hiểu nhà văn bộc lộ tình cảm gì đối với Bác?

Câu 4: Xác định và nêu tác dụng của các biện pháp tu từ được sử dụng trong câu (4) (5).

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1: Viết đoạn văn từ 7 đến 10 dòng trình bày cảm nhận của em về hình ảnh “trăng” và “ánh trăng” trong khổ cuối bài Ánh trăng (Nguyễn Duy)

Trăng cứ tròn vành vạnh

kể chi người vô tình

ánh trăng im phăng phắc

đủ cho ta giật mình

Câu 2: Dựa vào phần đầu đoạn trích *Chiếc lược ngà*, hãy đóng vai bé Thu kể lại câu chuyện giữa bé và ba mình trong ba ngày ông Sáu về phép thăm nhà.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CH I. ĐỌC HIỂU****Câu 1.**

Xác định nội dung đoạn văn. Đoạn văn trên gợi em nhớ đến văn bản nào đã học ở lớp 7?

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn trích. Từ nội dung đoạn văn liên hệ đến văn bản có nội dung tương tự

Lời giải chi tiết:

- Nội dung: đức tính giản dị của Bác trong sinh hoạt
- Bài thơ Tức cảnh Pác Bó.

Câu 2.

Trong đoạn văn, tác giả đã dẫn lại lời một người khác. Xác định lời dẫn và cho biết cách dẫn mà tác giả sử dụng.

Phương pháp:

Vận dụng kiến thức về cách dẫn trực tiếp

Lời giải chi tiết:

- Lời dẫn: Và chủ nhân chiếc nhà sàn này cùng trang phục hết sức giản dị, với bộ quần áo bà ba nâu, chiếc áo trấn thủ, đôi dép lốp thô sơ như của các chiến sĩ TRường Sơn đã được một tác giả phương Tây ca ngợi như một vật thần kì
- Cách dẫn: gián tiếp

Câu 3.

Tác giả đã kết hợp yếu tố biểu cảm qua những câu văn nào trong đoạn? Qua đó, em hiểu nhà văn bộc lộ tình cảm gì đối với Bác?

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn trích

Lời giải chi tiết:

- Câu văn kết hợp yếu tố biểu cảm:
- Tình cảm của tác giả: trân trọng, ngợi ca

Câu 4.

Xác định và nêu tác dụng của các biện pháp tu từ được sử dụng trong câu (4) (5).

Phương pháp:

Đọc kỹ câu (4), (5) và xác định các biện pháp tu từ

Lời giải chi tiết:

- Biện pháp: so sánh (4) và liệt kê (5)
- Tác dụng:
  - + Diễn đạt giàu hình ảnh, dễ hiểu
  - + Khẳng định vẻ đẹp giản dị trong lối sống của Bác.

II. LÀM VĂN

Câu 1:

Viết đoạn văn từ 7 đến 10 dòng trình bày cảm nhận của em về hình ảnh “trăng” và “ánh trăng” trong khổ cuối bài Ánh trăng (Nguyễn Duy)

Trăng cứ tròn vành vạnh

kể chi người vô tình

ánh trăng im phăng phắc

đủ cho ta giật mình

Phương pháp:

Nêu cảm nhận của em.

Chú ý hình thức đoạn văn từ 7-10 dòng.

Lời giải chi tiết:

Đoạn văn cần đảm bảo các ý sau:

- Giới thiệu tác giả, tác phẩm và đoạn thơ cuối

- Cảm nhận:

+ Trăng vẫn tròn vành vạnh thủy chung, không thay đổi.

+ Ánh trăng soi chiếu vào tâm hồn con người khiến con người giật mình thức tỉnh: Nhận ra những cám dỗ vật chất khiến con người đánh mất đi những giá trị tinh thần đẹp đẽ, khiến tâm hồn họ trống rỗng, nghèo nàn; Nhận ra: không được lãng quên quá khứ, không được thờ ơ, bội bạc với nghĩa tình sâu nặng, thiêng liêng; Biết trở về nâng niu, trân trọng quá khứ; biết sống ân nghĩa, thủy chung.

- Tổng kết

Câu 2:

Dựa vào phần đầu đoạn trích *Chiếc lược ngà*, hãy đóng vai bé Thu kể lại câu chuyện giữa bé và ba mình trong ba ngày ông Sáu về phép thăm nhà.

Phương pháp:

Nhớ lại nội dung truyện, nhập vai bé Thu kể lại

Lời giải chi tiết:

1. Giới thiệu vấn đề**2. Những ngày gần gũi được gặp ba**

- Lần đầu tiên gặp ba cảm xúc bé Thu ra sao?
- Những ngày ba ở nhà bé Thu phản ứng thế nào
- Trước ngày ba lên đường bé Thu có sự thay đổi gì?
- Cảm nghĩ về cha

3. Tổng kết vấn đề

Lưu ý: lựa chọn ngôi kể phù hợp, kết hợp linh hoạt các phương thức biểu đạt.

UYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM**I. ĐỌC HIỂU****Câu 1.**

Xác định nội dung đoạn văn. Đoạn văn trên gợi em nhớ đến văn bản nào đã học ở lớp 7?

Phương pháp:

Đọc kĩ đoạn trích. Từ nội dung đoạn văn liên hệ đến văn bản có nội dung tương tự

Lời giải chi tiết:

- Nội dung: đức tính giản dị của Bác trong sinh hoạt
- Bài thơ Tức cảnh Pác Bó.

Câu 2.

Trong đoạn văn, tác giả đã dẫn lại lời một người khác. Xác định lời dẫn và cho biết cách dẫn mà tác giả sử dụng.

Phương pháp:

Vận dụng kiến thức về cách dẫn trực tiếp

Lời giải chi tiết:

- Lời dẫn: Và chủ nhân chiếc nhà sàn này cùng trang phục hết sức giản dị, với bộ quần áo bà ba nâu, chiếc áo trần thủ, đôi dép lốp thô sơ như của các chiến sĩ TRường Sơn đã được một tác giả phương Tây ca ngợi như một vật thần kì

- Cách dẫn: gián tiếp

Câu 3.

Tác giả đã kết hợp yếu tố biểu cảm qua những câu văn nào trong đoạn? Qua đó, em hiểu nhà văn bộc lộ tình cảm gì đối với Bác?

Phương pháp:

Đọc kĩ đoạn trích

Lời giải chi tiết:

- Câu văn kết hợp yếu tố biểu cảm:

- Tình cảm của tác giả: trân trọng, ngợi ca

Câu 4.

Xác định và nêu tác dụng của các biện pháp tu từ được sử dụng trong câu (4) (5).

Phương pháp:

Đọc kĩ câu (4), (5) và xác định các biện pháp tu từ

Lời giải chi tiết:

- Biện pháp: so sánh (4) và liệt kê (5)

- Tác dụng:

+ Diễn đạt giàu hình ảnh, dễ hiểu

+ Khẳng định vẻ đẹp giản dị trong lối sống của Bác.

II. LÀM VĂN

Câu 1:

Viết đoạn văn từ 7 đến 10 dòng trình bày cảm nhận của em về hình ảnh “trăng” và “ánh trăng” trong khổ cuối bài Ánh trăng (Nguyễn Duy)

Trăng cứ tròn vành vạnh

kể chi người vô tình

ánh trăng im phăng phắc

đủ cho ta giật mình

Phương pháp:

Nêu cảm nhận của em.

Chú ý hình thức đoạn văn từ 7-10 dòng.

Lời giải chi tiết:

Đoạn văn cần đảm bảo các ý sau:

- Giới thiệu tác giả, tác phẩm và đoạn thơ cuối

- Cảm nhận:

+ Trăng vẫn tròn vành vạnh thủy chung, không thay đổi.

+ Ánh trăng soi chiếu vào tâm hồn con người khiến con người giật mình thức tỉnh: Nhận ra những cám dỗ vật chất khiến con người đánh mất đi những giá trị tinh thần đẹp đẽ, khiến tâm hồn họ trống rỗng, nghèo nàn; Nhận ra: không được lãng quên quá khứ, không được thờ ơ, bội

bạc với nghĩa tình sâu nặng, thiêng liêng; Biết trở về nâng niu, trân trọng quá khứ; biết sống ân nghĩa, thủy chung.

- Tổng kết

Câu 2:

Dựa vào phần đầu đoạn trích *Chiếc lược ngà*, hãy đóng vai bé Thu kể lại câu chuyện giữa bé và ba mình trong ba ngày ông Sáu về phép thăm nhà.

Phương pháp:

Nhớ lại nội dung truyện, nhập vai bé Thu kể lại

Lời giải chi tiết:

1. Giới thiệu vấn đề

2. Những ngày ngắn ngủi được gặp ba

- Lần đầu tiên gặp ba cảm xúc bé Thu ra sao?

- Những ngày ba ở nhà bé Thu phản ứng thế nào

- Trước ngày ba lên đường bé Thu có sự thay đổi gì?

- Cảm nghĩ về cha

3. Tổng kết vấn đề

Lưu ý: lựa chọn ngôi kể phù hợp, kết hợp linh hoạt các phương thức biểu đạt.

Loigiaihay.com